Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central jud. Mîțu Gheorghe

Dosarul nr. 2ri-210/23

2-20135281-02-2ri-27042023

D E C I Z I E

20 iunie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Iurie Cotruță și Olga Cojocaru

examinând cererea de recurs înaintată de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz" S.A. – Muntean Corneliu împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 28 februarie 2023, emisă în cauza civilă intentată la cererea înaintată de C.A.„Moldova Astrovaz" S.A. către Podlesnîi Alexandr privind validarea popririi, prin care a fost admisă cererea de ridicare a excepției de tardivitate depusă de reprezentantul terţului poprit Podlesnîi Alexandr - avocatul Mardari Valentin și s-a respins ca tardivă cererea de validare a popririi,

c o n s t a t ă :

La data de 10.01.2022 C.A. „Moldova Astrovaz" S.A. a depus o cerere de validare a popririi privind încasarea sumei din contul terţului poprit Podlesnîi Alexandr.

Reprezentantul terţului poprit Podlesnîi Alexandr - avocatul Mardari Valentin a înaintat cerere privind ridicarea excepţiei de tardivitate a cererii de validare a popririi, motivele fiind expuse în cerere (f.d. 57-59).

În şedinţa de judecată, reprezentantul terţului poprit Podlesnîi Alexandr - avocatul Mardari Valentin a susţinut cererea de ridicare a excepţiei de tardivitate, solicitînd admiterea acesteia.

În şedinţa de judecată reprezentantul C.A.„Moldova Astrovaz" S.A. - avocatul Cebotari Serghei a solicitat respingerea cererii de ridicare a excepţiei de tardivitate, ca neîntemeiată (f.d. 67-68).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 28 februarie 2023, s-a admis excepţia de tardivitate ridicată de reprezentantul terţului poprit Podlesnîi

Alexandr, avocatul Mardari Valentin. S-a respins ca tardivă cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. către terţul poprit Podlesnîi Alexandr privind încasarea sumei de 80 366,63 lei. Se desfiinţează poprirea înfiinţată de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. către terţul poprit Podlesnîi Alexandr privind încasarea sumei de 80 366,63 lei. S-a dispus încasarea de la CA„Moldova-Astrovaz” S.A., IDNO: *****, cu sediul în mun. Chişinău, str. A. Şciusev, nr. 42, în beneficiul Statului cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 2 411 lei, care urmează a fi plătită nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărîri.

La data de 15 martie 2023, lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. – Muntean Corneliu a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 28 februarie 2023 , prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond și pronunțarea unei noi decizii în conformitate cu prevederile art. 186[1] alin. (4) CPC privind respingerea cererii privind excepția de tardivitate înaintată de către pârât cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a relatat că, termenul de prescripţie extinctivă, pentru înaintarea acţiunii, a început a curge la data de 01.11.2018, data la care C.A.„Moldova Astrovaz” S.A a achitat despăgubirea de asigurare persoanei păgubite.

Relevă că, luînd în cosideratie prevederile art. 1 a Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgentă nr. 55 din 17.03.2020 (şi anume că în perioada 17.03.2020- 15.05.2020 este declarată starea de urgentă pe întreg teritoriu a Republicii Moldova), iar conform art. 3 si 4, dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova sunt obligatorii şi executorii pentru conducătorii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai agenţilor economici, ai instituţiilor publice, precum şi pentru cetăţeni şi alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova; toate dispoziţiile emise de Comisia pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii. Or, conform p. 1 a Anexei la Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr. 1 din 18.03.2020, pe durata stării de urgenţă, termenele de prescripţie şi termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgenţă instituite potrivit Hotărîrii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, termenele de procedură fiind suspendate pentru o perioadă de 60 de zile.

La fel, luînd în cosideratie prevederile art. 1 a Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgenţă nr. 49 din 31.03.2021 (şi anume că în perioada 01.04.2021 - 30.05.2021 este declarată starea de urgentă pe întreg teritoriu a Republicii Moldova), iar conform art. 3 și 4, dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova sunt obligatorii şi executorii

pentru conducătorii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai agenţilor economici, ai instituţiilor publice., precum şi pentru cetăţeni şi alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova; toate dispoziţiile emise de Comisia pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii. Or, conform p. 1 a Dispoziţiei Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr. 3 clin 15.04.2021, pe durata stării de urgenţă, termenele de prescripţie și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgenţă instituite potrivit Hotărîrii Parlamentului nr.49 din 31 martie 2021, termenele de procedură fiind suspendate pentru o perioadă de 60 de zile. Ulterior, conform Hotărîrii pentru controlul constituţionalităţii Hotărîrii Guvernului cu privire la propunerea declarării stării de urgentă nr. 43 din 30.03.2021 şi a Hotărîrii Parlamentului privind declararea stării de urgentă nr. 49 din 31.03.2021 (declararea stării de urgenţă) din 28.04.2021, a fost declarată neconstituţională Hotărîrea Parlamentului expusă supra, din următoarea zi aceasta neproducînd careva efecte juridice, termenele de procedură fiind suspendate pentru o perioadă de 28 de zile suplimentar la cele invocate în precedentul punct.

Indică că, termenul de prescripţie extinctivă pentru depunerea cererii de validare a popririi a fost suspendat în total pentru o perioadă de 88 de zile. Respectiv, termenul limită de depunere a acestei cereri fiind 28.01.2022, iar cererea fiind depusă la 10.01.2022, cînd a şi fost exercitat dreptul.

Solicită admiterea cererii de recurs cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Central din 28 februarie 2023 ca fiind neîntemeiată, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea privind ridicarea excepţiei de tardivitate, cu trimiterea cauzei spre examinare în fond.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că, încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 28 februarie 2023 a fost contestată la data de 15 martie 2023.

Respectiv, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul declarat de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. – Muntean Corneliu este depus în interiorul termenului legal.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil consideră recursul ca fiind întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanţă, din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează

în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei s-a constatat că la data de 10.01.2022 C.A. „Moldova Astrovaz" S.A. a depus o cerere de validare a popririi privind încasarea sumei din contul terţului poprit Podlesnîi Alexandr.

Reprezentantul terţului poprit Podlesnîi Alexandr - avocatul Mardari Valentin a înaintat cerere privind ridicarea excepţiei de tardivitate a cererii de validare a popririi, motivele fiind expuse în cerere (f.d. 57-59).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 28 februarie 2023, s-a admis excepţia de tardivitate ridicată de reprezentantul terţului poprit Podlesnîi Alexandr, avocatul Mardari Valentin. S-a respins ca tardivă cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz" S.A. către terţul poprit Podlesnîi Alexandr privind încasarea sumei de 80 366,63 lei. Se desfiinţează poprirea înfiinţată de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz" S.A. către terţul poprit Podlesnîi Alexandr privind încasarea sumei de 80 366,63 lei. S-a dispus încasarea de la CA„Moldova-Astrovaz" S.A., IDNO: *****, cu sediul în mun. Chişinău, str. A. Şciusev, nr. 42, în beneficiul Statului cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 2 411 lei, care urmează a fi plătită nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărîri.

La data de 15 martie 2023, lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz" S.A. – Muntean Corneliu a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 28 februarie 2023 , prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond și pronunțarea unei noi decizii în conformitate cu prevederile art. 186[1] alin. (4) CPC privind respingerea cererii privind excepția de tardivitate înaintată de către pârât cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Instanţa de recurs consideră încheierea contestată neîntemeiată şi pasibilă casării, cu trimiterea pricinii la rejudecare în acelaşi complet de judecată, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 185 alin. (1) lit. n) Cod de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, la cerere, soluţionează excepţia de tardivitate a pretenţiilor.

Prevederile art. 186[1] alin. (1), (4) al Codului de procedură civilă, statuează că cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri

judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Conform materialelor cauzei se atestă faptul că, la data de 14.06.2018, ora 19.05, pe traseul naţional M5, a avut loc accidentul rutier în care a fost implicat autovehiculul de marca AUDI, modelul 100, nr. de înregistrare LIW169, condus de către Podlesnîi Alexandr şi autovehiculul de marca JEEP, modelul GRAND CHEROKEE, nr. de înregistrare MS-ll-XKB, condus de către Ciobanu Anatolie. în rezultatul acestui accident au fost deteriorate ambele autovehicule. Vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 242 Cod contravenţional al Republicii Moldova, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din 18.06.2018, a fost recunoscut Podlesnîi Alexandr (f.d. 19-20).

După comiterea accidentului rutier, dat fiind faptul că posesorul autovehiculului, care s-a făcut vinovat de comiterea acestuia, avea încheiată asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto la C.A.„Moldova-Astrovaz” S.A., poliţa RCAI nr. 003615960 din 04.12.2017 (f.d. 21-23) s-a angajat răspunderea acesteia.

Ca şi consecinţă a survenirii evenimentului indicat mai sus, la data de 01.11.2018 C.A. “Moldova-Astrovaz” A.A. a achitat despăgubirea de asigurare persoanei păgubite în mărime de 78 311,63 lei (f.d. 12). Totodată, au fost suportate şi cheltuieli de efectuare a expertizei auto a prejudiciului indicat supra în mărime de 300.00 (trei sute) lei.

Prin urmare instanța de fond a constatat că, prin raportare la prevederile art. 395, alin. (1), 396, alin. (1) Cod civil, instanţa de judecată apreciază că la caz, termenul de prescripţie extinctivă a început a curge de la 01.11.2018, data la care C.A.„Moldova-Astrovaz” A.A. a achitat despăgubirea de asigurare persoanei păgubite. Cererea de validare a popririi a fost depusă, însă, în instanţa de judecată la data de 10.01.2022, dată la care termenul general de prescripţie extinctivă de 3

ani, expirase încă la 01.11.2021.

Potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) al legii, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele băneşti în numerar şi fără numerar, în monedă naţională şi în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sînt datorate debitorului ori sînt deţinute în numele său de un terţ sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. Alin. (2) al aceluiaşi articol prevede că poprirea se înfiinţează prin somaţie a administratorului insolvabilităţii/lichidatorului şi se comunică terţului menţionat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment asupra debitorului.

Conform prevederilor art. 391, alin. (1) Cod civil, rezultă că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. O redacţie identică o avea şi art. 267, alin. (1) Cod civil, pînă la data de 01.03.2019, cînd a intrat în vigoare Legea nr. 133 din 15.11.2019 privind modernizarea Codului civil şi modificarea unor acte legislative.

Conform prevederile art. 395, alin. (1) Cod civil, rezultă că termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Conform prevederilor art. 394 Cod civil rezultă că acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 396, alin. (1) şi (2) Cod civil rezultă că prescripţia dreptului la acţiune în regres expiră la data în care ar fi expirat prescripţia dreptului la acţiune al creditorului iniţial față de debitorul urmărit în regres. Cu toate acestea, prescripţia dreptului la acţiune în regres nu poate expira mai devreme de 6 luni din data în care a apărut dreptul la acţiune în regres sau din data în care creditorul iniţial a înaintat acţiunea faţă de persoana îndreptăţită la regres, oricare din aceste date este mai devreme.

Astfel, termenul de prescripţie de 3 ani, pentru înaintarea acţiunii în reparare a prejudiciului de către recurent a început să curgă la data de 01.11.2018, data la care C.A.„Moldova-Astrovaz” A.A. a achitat despăgubirea de asigurare persoanei păgubite.

Cererea de validare a popririi a fost depusă în instanţa de judecată la data de 10.01.2022 însă, în perioada 01.11.2018-10.01.2022, termenele de procedură au fost suspendate.

Or, în baza prevederilor art. 1 al Hotârîrii Parlamentului Republicii Moldova

privind declararea stării de urgentă nr. 55 din 17.03.2020 (perioada 17.03.2020 - 15.05.2020), iar conform art. 3 si 4, dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova sunt obligatorii şi executorii pentru conducătorii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai agenţilor economici, ai instituţiilor publice, precum şi pentru cetăţeni şi alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova; toate dispoziţiile emise de Comisia pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii. Or, conform p. 1 a Anexei la Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr. I din 18.03.2020, pe durata stării de urgenţă, termenele de prescripţie şi termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgenţă instituite potrivit Hotărîrii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, termenele de procedură fiind suspendate pentru o perioadă de 60 de zile.

La fel, luînd în cosideratie prevederile art. 1 a Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgenţă nr. 49 din 31.03.2021 (perioada 01.04.2021 - 30.05.2021), iar conform art. 3 si 4, dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova sunt obligatorii şi executorii pentru conducătorii autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, ai agenţilor economici, ai instituţiilor publice, precum şi pentru cetăţeni şi alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova; toate dispoziţiile emise de Comisia pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii. Or, conform p. 1 a Dispoziţiei Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr. 3 clin 15.04.2021, pe durata stării de urgenţă, termenele de prescripţie si termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgenţă instituite potrivit Hotărîrii Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021, termenele de procedură fiind suspendate pentru o perioadă de 60 de zile.

Ulterior, conform Hotărîrii pentru controlul constituţionalităţii Hotărîrii Guvernului cu privire la propunerea declarării stării de urgentă nr. 43 din 30.03.2021 și a Hotărîrii Parlamentului privind declararea stării de urgentă nr. 49 din 31.03.2021 (declararea stării de urgentă) din 28.04.2021, a fost declarată neconstituţională Hotărîrea Parlamentului expusă supra, din următoarea zi aceasta neproducînd careva efecte juridice, termenele de procedură fiind suspendate pentru o perioadă de 28 de zile suplimentar la cele invocate în precedentul punct.

Prin urmare, în speţă termenul de prescripţie de trei ani a început să curgă la data de 01.11.2018 iar ultima zi a termenului urma a fi data de 01.11.2021 însă, ținind cont de faptul că în acest interval de timp termenele de prescripție au fost suspendate în baza dispoziţiilor Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova, cumulativ pe o perioada de 88 de zile, termenul limită de depunere a acțiunii a fost extins, respectiv, ultima zi a termenului este data de 28.01.2022.

La caz, recurentul a depus la data de 10.01.2022, cererea de validare a popririi privind încasarea sumei din contul terţului poprit Podlesnîi Alexandr.

Prin urmare, în temeiul prevederilor legale sus-menţionate se atesă că, depunerea cererii de validare a popririi privind încasarea sumei din contul terţului poprit Podlesnîi Alexandr la data de 10.01.2022 se consideră realizată în termen.

Ținând cont de faptul că în speţă termenul de prescripţie extinctivă de 3 ani pentru înaintarea acţiunii de validare a popririi de către recurent a fost realizat, se atestă că acţiunea , a fost depusă în interiorul termenului general de prescripţie extinctivă de 3 ani.

Astfel, Colegiul conchide că C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. a depus acţiunea în termenul legal de a se adresa cu cerere privind validarea poprii, iar instanţa de judecată greşit a apreciat aplicarea prescripţiei extinctive şi a admis cererea privind ridicarea excepţiei de tardivitate.

În circumstanţele menţionate şi ţinând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul recurentei la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, cu restituirea pricinii în primă instanţă spre rejudecare, în acelaşi complet de judecată, or menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condiţiile normelor în vigoare, care sunt garantate şi de Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Colegiul civil notează că la rejudecarea cauzei, prima instanţa urmează să ţină cont de cele relatate în prezenta decizie şi să adopte acte judiciare temeinice şi legale.

În conformitate prevederile art. 427 lit. b) şi 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. – Muntean Corneliu.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 28 februarie 2023, emisă în cauza civilă intentată la cererea înaintată de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. – Muntean Corneliu, prin care a fost admisă cererea de ridicare a excepției de tardivitate și s-a respins ca tardivă cererea de validare a popririi, cu emiterea unei încheieri noi prin care:

Se respinge cererea înaintată de reprezentantul terțului poprit Podlesnîi Alexandr - avocatul Mardari Valentin privind ridicarea excepției de tardivitate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul C.A.„Moldova Astrovaz” S.A. – Muntean Corneliu către terțul poprit Podlesnîi

Alexandr privind validare a popririi.

Se remite cauza spre examinare în fond în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Iurie Cotruță

Olga Cojocaru